

گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

مدیریت حفاظت و اکوتوریسم در منطقه حفاظت شده اشترانکوه چالشها و راهکارها

تهیه کنندگان:

- ۱- خسرو بهلولی (کارشناس ارشد آلودگی و حفاظت از محیط زیست دریا ، کارشناس اداره کل حفاظت محیط زیست لرستان)
- ۲- لیلا خویان (کارشناس ارشد بیولوژی دریا ، کارشناس دانشگاه آزاد اسلامی واحد دورود)

چکیده:

مناطق حفاظت شده به عنوان مناطقی که از سوی سازمان حفاظت محیط زیست در سالهای گذشته حفاظت گردیده اند به عنوان بهترین مناطق گردشگری مورد توجه گردشگران طبیعت بوده و منطقه حفاظت شده اشترانکوه با در بر گرفتن پدیده های بی نظیری چون دریاچه گهر ، تونل برفی ، قله بالای ۴ هزار متر ، آبشار و غار وقت ساعت و... یکی از مناطق حفاظت شده منحصر به فرد کشور می باشد که سالانه هزاران نفر از طبیعت گرد ها را به خود جذب می نماید و این امر باعث ایجاد چالشها و تعارضاتی بین افراد محلی ، گردشگران و متولیان حفاظت از مناطق می گردد لذا ضروری است برای حفاظت از منطقه از یک سو و از سوی دیگر جهت توسعه صحیح طبیعت گردی ، مدیریتی علمی و توانمند در این عرصه اعمال گردد. این مقاله ضمن معرفی اجمالی منطقه حفاظت شده اشترانکوه و اصلی ترین پدیده های گردشگری آن به بررسی چالشهای گردشگری و حفاظت در این منطقه پرداخته و راهکارهایی جهت مدیریت بهتر آن ارائه می دهد.

کلمات کلیدی:

منطقه حفاظت شده - اکوتوریسم - سازمان محیط زیست - گردشگری - طبیعت گردی

۱- مقدمه:

گردشگری از دیرباز به عنوان یکی از تفریحات مردم رایج بوده و انسانها ترجیح می داده اند که برای گذراندن اوقات فراغت خود به گردش در محیط طبیعی اطراف بپردازند. ایرانیان را می توان پیشگامان گردشگری طبیعی در جهان دانست که به طور منظم ، با برنامه و سستی این اقدام را انجام می داده اند. نقطه اوج این رسم نیز در روز ۱۳ فروردین، روز طبیعت می باشد. با پیشرفت تکنولوژی و افزایش توان سفر در جوامع و توسعه زیر ساختهای گردشگری و تبلیغ گردشگری طبیعی در رسانه های گروهی و اینترنت و ... دور افتاده ترین و بکر ترین مناطق نیز به مردم معرفی گردیده است و تقاضا برای بازدید از این مناطق روز به روز بیشتر می گردد.

در کشور ما ایران، با توجه به شکل گیری سازمان حفاظت محیط زیست در دهه های ۴۰ و ۵۰ شمسی و انتخاب زیبا ترین و با ارزشترین مناطق طبیعی به عنوان مناطق چهارگانه و به خصوص حفاظت شده موضوع اکوتوریسم شکل دیگری یافته است و گردشگری طبیعی با حفاظت از محیط زیست به هم گره خورده است. قوانین و مقررات حاکم بر مناطق تحت حفاظت سازمان حفاظت محیط زیست از یک سو و خیل عظیم گردشگرانی که با افزایش شهرنشینی و صنعتی شدن زندگی برای گذراندن اوقات